

Praca zespołowa – możliwości, stosowanie w ramach pomocy psychologicznej

Formy pracy zespołowej:

1. Zespół towarzyszący bezpośrednio w spotkaniu:

- dwóch terapeutów z których jeden jest prowadzącym „pierwsze skrzypce”, a drugi wspierający „drugie skrzypce” – zalecane w przypadku kiedy jeden z terapeutów ma małe doświadczenie, jak również kiedy obaj terapeuci mają porównywalne doświadczenie, ale mają trudność we wspólnej pracy (różnice podejść, brak zgodności osobowej),
- dwóch terapeutów – „współgrające skrzypce” równorzędni w prowadzeniu rozmowy, w czasie rozmowy wymieniają się aktywnością, podążają za sobą wzajemnie. Zalecane w przypadku osób potrafiących dostosowywać się do siebie i pracujących w podobny sposób (podobieństwo podejścia),
- konsultacja zespołowa z terapeutami stron – udział biorą terapeuci klientów prowadzący spotkania indywidualne oraz jedna osoba neutralna nadająca bieg spotkaniu – zalecane w przypadku stwierdzenia konieczności wspólnego spotkania osób będących w terapii indywidualnej w celu znalezienia wspólnego rozwiązania,
- spotkanie konsultacyjne ze specjalistami z różnych dziedzin – konieczna jedna osoba prowadząca – zalecane w przypadku konieczności ścisłej współpracy różnych służb w celu poprawy sytuacji klienta.

2. Zespół towarzyszący pośrednio w spotkaniu:

- spotkanie z wykorzystaniem zespołu będącego za lustrem weneckim, lub oglądającego spotkanie poprzez kamerę na ekranie TV. Maksymalny zalecany rozmiar zespołu do trzech osób:
 - zespół koncentruje się na pomocy klientowi
 - zespół koncentruje się na pomocy i rozwoju sposobu pracy terapeuty.

Wskazówki:

Należy utrzymać komunikację dwustronną pomiędzy terapeutą a zespołem. Możliwość zastosowania interkomu.

Zespół – w czasie spotkania może maksymalnie dwukrotnie prosić terapeutę na konsultację lub przekazywać informacje poprzez interkom.

Nastawienie zespołu na to co warto aby terapeuta zrobił, co może być przydatne klientowi. Zespół prowadzi notatki, aby pomóc terapeutce przygotować informację zwrotną.

Terapeuta – co najmniej jedna przerwa w spotkaniu przed końcem – około 5-8 minut.

Przerwa ma służyć:

- poznaniu perspektywy zespołu,
- przeanalizowaniu treści spotkania,
- przygotowaniu treści informacji zwrotnej,
- określenie zadań dla klienta.

3. Zebrania kliniczne zespołu – przynajmniej raz w tygodniu. Dobrze jest, aby w czasie zebrania jasno określać w jakim celu rozmawia się o poszczególnych klientach, czemu rozmowa ma służyć.

4. Superwizja grupowa – (na temat superwizji więcej w czasie kolejnego modułu dotyczącego superwizji).

5. Zespołowa praca szkoleniowa – z wykorzystaniem konfiguracji pracy przedstawionych w punktach 1 i 2. Wspólna praca z klientem w ramach zespołu z reguły powinna być poprzedzona wspólną pracą treningową w ramach danego zespołu.

O co warto zadbać!

Klient powinien mieć jasność sytuacji:

- informujemy klienta, że pracujemy zespołowo,
- przedstawiamy wszystkich członków zespołu,
- określamy w jakim celu pracujemy zespołowo,
- udzielamy informacji o które prosi klient na temat zespołu,
- informujemy klienta o tym, że będziemy być może konsultować się z zespołem w czasie spotkania.

„Dzień dobry, nazywam się i będę prowadzić z Panią/Panem konsultację, jednocześnie chcę Panią/Pana poinformować, że w tej placówce pracujemy zespołowo – to są Pani/ Pan którzy należą do zespołu z którym pracuję. W czasie spotkania będą nam towarzyszyć w pokoju obok. Zespół ma mi pomagać w tym, aby ewentualna pomoc jaką ma Pani/Pan tu otrzymać była jak najlepsza. Często też będąc z boku zespół potrafi zobaczyć sprawy z innej perspektywy, co okazuje się bardzo pomocne dla moich klientów.”

„Może się tak zdarzyć, że w czasie spotkania będę konsultował się z zespołem, aby poznać ich perspektywę na temat spraw o których będziemy rozmawiać, a pod koniec spotkania zrobimy krótką przerwę w czasie której przygotowujemy dla Pani/Pan nasze podsumowanie.”

W czasie ostatniej przerwy zachęcamy klienta do aktywności. Możemy to zrobić zadając po prostu pytania do zastanowienia się:

„Co takiego było dla Pani/Pana pomocne/użyteczne w czasie dzisiejszego spotkania?

Z czego jest Pani/Pan zadowolona w związku z dzisiejszym spotkaniem?

O czym jeszcze powinniśmy porozmawiać w czasie kolejnych spotkań?”

„Jak blisko celu jesteśmy teraz?”

Proszę pamiętać, aby po spotkaniu wszyscy członkowie zespołu wyszli się pożegnać z klientem.

Elementy sprzyjające pracy zespołowej:

- stabilne poczucie wartości zawodowej terapeuty budowane na jego zasobach,
- poczucie bezpieczeństwa w zespole,
- wzajemne zaufanie w sprawach zawodowych,
- jasność celów i zadań poszczególnych członków zespołu,
- jasność reguł obowiązujących w czasie pracy zespołowej,
- zbliżony sposób myślenia o pracy z klientem w zespole.

PRACA Z KLIENTAMI – GRUPY

1. Dlaczego praca grupowa?

W naszym przekonaniu wartością pracy grupowej jest możliwość spotkania się większej ilości osób z różnym doświadczeniem, co sprzyja poszerzaniu perspektywy klienta zarówno w odniesieniu do tego jak postrzega własną przeszłość, obecną sytuację i przyszłość, jak i wobec wyborów i działań które podejmuje i będzie podejmować. Przy takim założeniu centralnym elementem pracy grupowej jest wymiana która zachodzi pomiędzy uczestnikami. Terapeuta jest głównie w roli zarządzającego i nadającego kierunek tej wymianie.

2. Praca grupowa ma służyć osiągnięciu celu terapeutycznego jaki stawia sobie klient. Nie ma być sztuką dla sztuki. Chodzeniem na grupę dla samego chodzenia na grupę bez żadnego celu. Cel terapeutyczny ma być formowany zarówno w kontakcie indywidualnym, jak i podczas pracy grupowej. Jednakże to w kontakcie indywidualnym klient otrzymuje propozycje udziału w grupie, wtedy też terapeuta uzasadnia swoją propozycję odnosząc ją do celów terapeutycznych, które zostały ustalone w rozmowie z klientem.

3. Zasady udziału w pracy grupowej:

- dobrowolności udziału (nie dotyczy osób które chcą uzyskać zaświadczenie o udziale w terapii),
- wolnego wyboru częstotliwości udziału w pracy grupy,
- ocenie przydatności dla klienta udziału w pracy w grupie (dokonywanej przez klienta w porozumieniu z terapeutą),
- nastawienia na osiągnięcie celu – wybranego przez klienta.

4. Zasady grupowe:

- zachowania tajemnicy grupowej,
- rezygnacji z agresji fizycznej, inne formy agresji stają się przedmiotem pracy,
- akceptacji różnorodności poglądów, wartości, postaw,
- uczenia się okazywania szacunku innym,
- wyboru tematu pracy i sposobu uczestnictwa w pracy grupowej.

5. Struktura grupy:

- rundka co się zmieniło do spotkania grupowego – poszukiwanie oznak zmiany,
- podsumowanie rundki,
- ustalanie celu (celów) pracy na bieżącej grupie oraz sposobu jego osiągnięcia,
- praca grupowa nad osiągnięciem celów (wymiana poglądów, doświadczeń, psychoedukacja, praca analityczna w odniesieniu do ujawnianych doświadczeń, analiza relacji grupowych, ćwiczenia praktyczne)
- ustalanie celu na nadchodzący okres.

6. Rola terapeuty:

- zarządza wymianą pomiędzy klientami,
- dostarcza informacji,
- podsumowuje,
- pomaga precyzować cele,
- daje propozycje struktur terapeutycznych,
- prowadzi pracę terapeutyczną w znaczeniu psychodynamicznym,
- podejmuje interwencje,
- kieruje się zasadą spożytkowania informacji pochodzących od klienta,
- tworzy klimat współodpowiedzialności za udział w pracy grupy.

**TERAPEUTA SWOIM ZACHOWANIEM MODELUJE ZACHOWANIA
POZAPRZEMOCOWE W GRUPIE – ZACHOWANIA OKAZUJĄCE
SZACUNEK KAŻDEMU UCZESTNIKOWI GRUPY!**